

Уборка збожжавых у саўгасе «Белае» Полацкага раёна.

Фота А. Сасіноўскага.

МІНСК

З галоўнага канвеера трактарнага завода сыйшла машына маркі «Беларусь» з заводскім нумарам 500 000. Выпуск паўмільённага трактара — вялікая працоўная перамога, знамянальная падзея ў жыцці ўсяго калектыву, які штосутатна выпускае больш 250 машын. Канструктары і інжынеры прадпрыемства пастаянна праводзяць канструктарска-эксперыментальныя работы па мадэрнізацыі трактара. Зараз рыхтуюцца да выпуску ўзоры трактара, тэрмін службы якога значна павялічаны. У гэтай пяцігодцы кожны шосты трактар, атрыманы працаўнікамі вёскі, будзе несці марку «Беларусь».

ЕЛЬСК

Новыя будынкі васьмігадовых школ прыняты нядаўна дзяржаўнай камісіяй у вёсках Стара-Высокае і Бекі. Значна расшыраюцца навучальныя памяшканні ў Новадубраўскай і Славечанскай васьмігадовых школах. Да новага навучальнага года адкрываюцца тыпавыя школы ў Ельску — на 964 месцы, у Скародным — на 325 месц, Данілаўская пачатковая школа.

СЛУЦК

На палях калгасаў і саўгасаў Случчыны сёлета вырастае багаты ўраджай ільну. Цяпер у гаспадарках заканчваецца яго церабленне. Льносаломку расціляюць на лугах і тых плошчах, якія вызваліліся пасля ўборкі азімых. Актыўна пачалі гэту работу льноводы калгаса імя Арджанікідзе, імя Дзяржынскага, імя Кірава і іншых арцелей. Усяго ў раёне пад жнівеньскія росы ўжо разаслана каля 600 гектараў ільносаломкі.

РЭЧЫЦА

Калектыву упраўлення «Рэчыца-нафта» з пачатку года здабыў звыш плана 3 700 тон «чорнага золата». Пачалося асваенне новай Ветхінскай плошчы. Брыгада пад кіраўніцтвам майстра В. Талкачова вядзе тут бурэнне першай шчыліны. Яе праектная глыбіня — 3 800 метраў. Пройдзена ўжо каля 800 метраў.

БРЭСТ

У адной з залаў Музея гераічнай абароны Брэскай крэпасці адкрылася выстаўка твораў народнага мастака СССР лаўрэата Ленінскай прэміі Барыса Прарокава. Паказана яго серыя графічных малюнкаў «Гэта не павінна паўтарыцца». Сярод першых наведвальнікаў выстаўкі былі ўдзельнікі абароны цытадэлі. Творы мастака, якія дэманструюцца ў легендарнай крэпасці, дзе кожны камень, кожная пядзя зямлі паліты крывёю воінаў-герояў, выклікаюць асаблівую ўсхваляванасць.

ГЛЫБОКАЕ

Закончана рэканструкцыя мясцовага кансервавага завода. Уведзен у эксплуатацыю новы галоўны вытворчы корпус плошчай 3 600 квадратных метраў. Пасля рэканструкцыі магутнасць завода падавоілася. У год ён будзе выпускаць 16 мільёнаў умоўных бляшанак кансерваванага прадукцыі.

БАРАНАВІЧЫ

Дзяржаўная камісія падпісала акт аб здачы ў эксплуатацыю апошняй чаргі ткацкай вытворчасці на баваўняным камбінаце. У дзеянне ўведзена яшчэ 1 500 найноўшых ткацкіх станкоў. Прадпрыемства няспынна расце. Поўнасцю ўведзены магутнасці прадзільных і ткацкай фабрык. Працуе 243 тысячы прадзільных верацён, 3 890 ткацкіх станкоў. Баранавіцкі баваўняны камбінат — адно з буйнейшых прадпрыемстваў тэкстыльнай прамысловасці краіны.

Больш ста лётчыкаў-спартсменаў выхаваў за дзесяць год работы ў Гомельскім аэраклубе імя Цыялкоўскага лётчык-інструктар Уладзімір ХАЛЯЗНІКАЎ. Сам Уладзімір — спартсмен высокага класа. Больш 3 тысяч гадзін правёў ён у паветры. За высокае спартыўнае майстэрства ў акрабачным пілатажы яму прысвоена званне майстра спорту СССР.

Фота Ч. Мезіна.

СВЕТЛАГОРСК

Жыхары вёскі Рассвет свята ўшаноўваюць памяць свайго земляка, Героя Савецкага Саюза Андрэя Міхайлавіча Пінчука. У час Вялікай Айчыннай вайны Пінчук камандаваў танкавым батальёнам, які актыўна ўдзельнічаў у вызваленні Чэхаславакіі, Румыніі, Венгрыі. Батальён адным з першых прарваў варожую абарону пад Будапештам і дасягнуў Дуная. У гэтым баі воін загінуў. Па просьбе жыхароў вёскі Рассвет, настаўнікаў і вучняў васьмігадовай школы выканком раённага Савета удайнае аб прысваенні імя героя Рассветаўскай школе. На доме, дзе нарадзіўся Андрэй Міхайлавіч, будзе ўстаноўлена мемарыяльная дошка. Вырашана кожны новы навуцальны год у малодшых класах пачынаць гутаркай аб баявых подзвігах слаўнага воіна.

НАВАПОЛАЦК

На будаўнічую пляцоўку поліэтыленавага завода Наваполацкага хімкамбіната пачалі завозіць тэхналагічнае абсталяванне для газараздзяляльнай устаноўкі. Дастаўлены і рыхтуюцца да мантажу дзесяці складаных механізмаў. У хуткім часе пачнецца камплектацыя абсталявання устаноўкі полімерызацыі.

ЛЮБАНЬ

У вёсцы Сарочы пабудаваны тыпавы будынак дзіцячага сада. Цяпер тут выхоўваецца каля дзяцей. Мясцовы калгас «Чырвоная змена» пабудаваў такія ж дамы для дзіцячых садоў ва ўсіх брыгадах.

«Огонек» о Якубе Коласе

ПАМЯТИ ПИСАТЕЛЯ - БОРЦА

13 августа исполнилось десять лет со дня смерти прославленного народного поэта Белоруссии, классика белорусской литературы Якуба Коласа (Константина Михайловича Мицкевича). Якуб Колас и его друг и соратник Янка Купала — родоначальники современной белорусской литературы. Шестидесять лет тому назад, в бурную эпоху первой русской революции, Якуб Колас выступил как выразитель дум и чаяний угнетенного трудового народа Белоруссии. В его стихах звучали взволнованные революционные призывы: «Хлопцы, за ружье!» и «Нет, не будет нам житья, коль панов не перевешать!» Поэт-революционер, он хорошо знал тяжёлую, подневольную жизнь белорусского

крестьянина-бедняка до Октября. Три года жизни отняла у него царская тюрьма. Почти сорок лет Якуб Колас возглавлял славный отряд белорусских советских писателей, был выдающимся деятелем многонациональной советской литературы. Миллионы читателей у нас и за рубежом знают его стихи и поэмы, трилогию «На росстанях», повести и рассказы. Всем своим творчеством Якуб Колас утверждал благородные принципы партийности и народности советской литературы. Вдохновенный певец дружбы народов, высокого советского патриотизма, он до конца отдал свой могучий художнический дар борьбе за счастье трудового народа, за его светлое будущее. Вот почему в эти дни тысячи

минчан, представители всего белорусского народа возлагают венки, цветы на могилу Якуба Коласа, посещают его дом-музей.

Замечательный художник слова, Константин Михайлович был человеком исключительной отзывчивости, чуткости, глубокой, поистине народной мудрости, редкого личного обаяния. Среди его близких друзей — колхозники и учителя, рабочие и артисты, партийные и советские работники, многие выдающиеся поэты и писатели нашей страны: Александр Фадеев, Максим Рыльский, Михаил Исаковский, Сергей Городецкий, Петрусь Бровка, Кондрат Крапива, Михась Лыньков, Максим Танк, Петро Глебка...

Евг. МОЗОЛЬКОВ.

Якуб Колас и Александр Фадеев, 1948 г. (Публикуется впервые).

«Беларусь. У краіну сінечы...»

Аўтар гэтых вершаў Сяргей Панізнiк родам з Мiерскага раёна. Зараз служыць у Савецкай Арміі. Ён курсант факультэта журналістыкі вышэйшага ваеннапалітычнага вучылішча. Хутка ў выдавецтва «Беларусь» выйдзе першы зборнік вершаў маладога паэта «Кастры Купалля». Сёння мы друкуем некаторыя з іх.

Звон расы, і ветях, і дарога.
Побач спяць старыя хутары.
І мая сядзіба сніць старое
на бацькоўскім сцішаным двары.
Паварот—і выгукнуў вітанне.
Без Радзімы змогся ад пакут...
Мне цяпер, што першаму шпаку
перад першым з выраю
світаннем.

Беларусы...
землямі чужымі
разыйшліся бацькаўшчыну
сніць.
І галовы многія злажылі,
не змаглі матулю прытуліць.
А яна,
пакінутая дзецямі,
не стагнала,
тоячы адчай.
Проста ў занябаным полі
дзесяці заярыў асот і малачай.
Са зламанага калка старога
адрасла жульвіца на лугу.
А вятры нудзіліся ў чаротах,
выраі прыносілі тугу.
Ей дзяцей сваіх чакаць
вякамі,
У Радзімы —
матчына любоў.
І вясною кнігаўкай гукае,
І шукае зблудлівых сыноў.

Ю. С.

Горыч долі тваёй бязмерная,
край,
дзе здаўна лілася кроў,
дзе сляпілі за песні верных
І адданейшых песняроў.
Захлынаўся на паўслозе,
толькі вораг не счуў іх энк,
І з балюча-ласкавай мовы
рос абуджаны чалавек.
Можна ўсё найсвятое
збэсціць,
нават бацькаўшчыну
занядбаць,
ды ніколі не знішчыць песні,
ні за срэбранікі прадаць

Чаялінка—наша даўняе імя.

Гэтак продкі называлі
немаўля.
І калі дзяўчынка бегла па
расе:
— Чапялінка!—яе клікалі
усе.
Чапялінка — косы русыя,
Чапялінка — беларусачка.
Прарасталі чаратамі берагі,
У небе жоравы адлічвалі
кругі.
І калі цымбалы ладзілі ігру:
— Чапялінка!—яе клікалі у
круг.
На Купалле ў неба
вогнішчам шугаць.
На Купалле —
з хлопцам папараць шукаць.
Кветка шчасця заалела, што
касцёр:
— Чапялінка!—ты маё
жыццё!
Чапялінка — косы русыя,
Чапялінка — беларусачка.
Кветка шчасця заалела, што
касцёр:
— Чапялінка! — ты маё
жыццё!
— Ча-пя-лі-нач-ка!

Што ёсць, скажы, ў тваіх
лугах і пушчах,
чаго спрадвек шукалі
песняры,
І пранасілі па мастах
рыпучых,
калі ў Купалле ладзілі
кастры?
Ад песень душы гордыя
шчырэлі,
мой край,
тваёю сілаю жылі.
І летапісы нашы не старэлі,
як не старэла праўда на
зямлі.
І сёння ў травах над
чмялінай вузай
начуюць гукі,
клічуць песняроў,
каб прагна прытулілі іх да
вуснаў,
І, як у казцы,
ажывілі зноў.

СЯБРУ

А ў цябе ёсць
пустыя канверты,
без маркі, без подпісу?
Дай мне адзін з іх,
блакітны.
На ім адрас пакіну:
«Беларусь».

У краіну сінечы...»

«Купалінка»

Густы чарнішкі шчыраца аб нечым з дзіцім свежым ветрывам, надстаўляюць яму лісце-далоні маладых вязы. Рантам яны шмаўкаюць, нібы да нечага прыслухоўваюцца. З расчыненых пасцеж вокнаў дома, што стаіць у засені маладых дрэў, паплылі срэбныя гукі-званочкі цымбалаў, крапнула сэрца знаёмай мелодыя:

«Купалінка, купалінка,

Ясная ночка...»

— Марыйка іграе, — заўважыў мой спадарожнік, — дома цяпер адначывае...

Больш як два месяцы маладая цымбалістка была ў гастрольнай паездцы па гарадах Расіі і Узбекістана з Беларускім аркестрам народных інструментаў пад кіраўніцтвам І. Якімовіча. На сценах Свядрдоўска і

Чалябінска, Горькага і Ташкента бачылі гэту высокую стройную дзіўчыну за цымбаламі.

Шчырая любоў да беларускай народнай музыкі, працавітасць, выдатнае валоданне інструментам — вось што зрабіла Марыю Бяспамятную, выпускніцу Рудзенскай сярэдняй школы, таленавітай выканаўцай. І ў характары Марыйкі імат усё той жа непадрабнай шчырасці, сціпласці, цеплыні. Як не ганарыцца школе такой выпускніцай, бацькам дачкой, а гарадскому пасёлку такой ураджэнкай!

Цяпер Марыйка зноў у дарозе. Аркестр гастрольнае па гарадах Беларусі. А хутка дзіўчыну з каштанавымі косамі ў вышытым беларускім нацыянальным касцюме будучы сустракаць у ГДР і Манголіі.

Р. КАРОТКІ.

Уручэнне ўрадавых узнагарод

У Кобрыне адбылося ўручэнне ўрадавых узнагарод перадавікам сельскай гаспадаркі раёна. Зала раённага дома культуры была перапоўнена. У прэзідыуме — кіраўнікі раённых арганізацый і калгасаў, лепшыя хлебарабы. Пасля невялікага ўступнага слова сакратар Брэсцкага абкома партыі Яўгеній Чайка ад імя Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР прыступіў да ўручэння ўзнагарод.

Вышэйшую ўрадавую ўзнагароду — ордэн Леніна атрымалі старшыня калгаса «Новае жыццё» М. Сакалюк, брыгадзір калгаса «Зара» С. Батулін, участковы механік Яромінскага меліярацыйнага будаўніча-мантажнага ўпраўлення Я. Кузьміч, брыгадзір сельгасарцелі «Запаветы Ільіча» В. Белюс. Ордэн Працоўнага Чырвонага Сцяга атрымалі старшыня сельгасарцелі «Запаветы Ільіча» А. Булавіцкі, звеннявая калгаса «Бальшавік» А. Вашчанка, калгаснікі І. Мельнічук, В. Вышынская, М. Галавейка і іншыя.

Я. ЛІФАНАУ.

Калі вы жадаеце набыць цікавую кнігу, абавязкова зайдзіце ў Цэнтральны кніжны магазін Мінска. Тут заўсёды на дапамогу вам

прыдуць чулыя і ветлівыя прадаўшчыцы, адну з якіх, Ларысу АЛАБІНУ, вы бачыце на гэтым здымку.

Фота Ул. Крука.

КРАТКИЙ БЕЛОРУССКО-РУССКИЙ СЛОВАРЬ

(Начало в №№ 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29).

П

ПАБЛАЖЛИВА покровительственно, снисходительно
ПАБЛАЖЭЦЬ подурнетъ, похудеть
ПАБУДОВА постройка, сооружение
ПАВАЖАЦЬ уважать, почитать
ПАВЕТ уезд
ПАВЕТРА воздух
ПАВЕЦЬ кровля на столбах, деревянной сарай.

ПАВІНЕН должен, обязан
ПАВОЛІ медленно, потихоньку
ПАГАРДЖАЦЬ презирать, пренебрегать
ПАДАННЕ предание, сказание
ПАДАРАВАЦЬ простить, извинить
ПАДАРОЖЖА путешествие, странствование
ПАДАРУНАК подарок
ПАДАТАК налог
ПАДЛОГА пол
ПАДТРЫМКА поддержка, поощрение
ПАДШЫВАНЕЦ сорванец
ПАЖЫУНА питательно
ПАЗЫЦЬ избавиться, изжить
ПАЗЫКА заем, ссуда
ПАКОЙ комната
ПАКРЫСЕ понемногу, постепенно
ПАКУТА мучение, страдание
ПАЛАЦ дворец
ПАЛІВА топливо
ПАЛІЦА полка
ПАЛОВА половина
ПАЛОНКА польня
ПАЛОХАЦЬ пугать
ПАМЫЛКА ошибка, заблуждение
ПАНАДЗІЦЬ повадиться
ПАНЧОХА чулок
ПАНЯДЗЕЛАК понедельник
ПАПЕРА бумага
ПАПРУЖКА ремешок

ПАПЯРЭДЗІЦЬ предупредить, опередить
ПАРАБАК батрак
ПАРАДА совет
ПАРАСОН зонтик
ПАРАСТАК побег, отросток, поросль
ПАРКАН деревянный забор
ПАРСЮК боров, кабан
ПАРЭЧКА смородина
ПАСАГ приданое
ПАСАДА должность, пост
ПАСАК пояс, ремень
ПАСЛУГАЧ прислужник, приспешник
ПАСЛУХМЯНА послушно
ПАСМА пряда
ПАСПЫТАЦЬ отведаць, попробовать
ПАСТКА капкан, западня
ПАТРАПІЦЬ попасть, угодить, подоспеть
ПАТРЭБА нужда, надобность
ПАТУРАЦЬ потакаць, потворствовать
ПАТЭЛЬНЯ сковорода
ПАХАВАЦЬ похоронить
ПАХОДНЯ факел
ПАЦЕРКІ бусы
ПАЦУК крыса
ПАЧАТАК начало
ПАЧВАРА урод, изувер, чудовище
ПАЧУЦЦЕ чувство
ПАЧЦІВА почтительно, учтиво
ПАЧЭСНЫ почетный

ПАША пастбище, выпас
ПАШАНА почет, почтение
ПАШКОДЗІЦЬ повредить
ПАШТОУКА открытое письмо, почтовая карточка
ПЕВЕНЬ петух
ПЕРАДУЖАЦЬ перебороть, переписать
ПЕРАКАНАЦЦА убедиться, увериться
ПЕРАКЛАДЧЫК переводчик
ПЕРАМОГА победа
ПЕРАТВАРЫЦЬ превратить, обратитъ
ПЕРАУТВАРАЛЬНІК преобразователь
ПЕРАЦЫЦЬ пересечь, перерубить, пересушить
ПЕРАШКОДА препятствие, помеха, преграда
ПЕРЛЫ жэмчуг
ПЕРШЫ первый
ПЕСЦІЦЬ нежить, лелеять, баловать
ПІЛЬНАВАЦЬ караулить, подстергать, стеречь
ПІСЬМЕННІК писатель
ПІСЬМЕННЫ грамотный
ПЛЁН плоды [труда]
ПЛОТ забор
ПЛЫНЬ поток, течение
ПЛЫТ плот
ПЛЯЖЫЦЬ сечь, рубить, уничтожать
ПЛЯМА пятно
ПЛЯТКАР сплетник

По стопам Гитлера

Постоянное представительство Национального фронта освобождения Южного Вьетнама в Москве распространило документ, подготовленный Комитетом по разоблачению военных преступлений, со-

вершенных американскими империалистами и их лакеями в Южном Вьетнаме. Краткое изложение этого документа, озаглавленного «Самые большие военные преступления нашего времени», приводится ниже.

Уже более 20 лет американский империализм не перестает проводить в отношении Вьетнама политику вмешательства и агрессии.

Начиная с 1965 года правительство Джонсона не прекращает массовую посылку американских войск в Южный Вьетнам. Не считая 60 тысяч человек персонала 7-го флота, американских военно-воздушных сил, размещенных на Гуаме и в Таиланде, которые принимают участие в агрессии во Вьетнаме, численность американского экспедиционного корпуса достигла на 26 июня 1966 года 270 тысяч человек. Он стал главной силой агрессии.

Американские агрессоры уничтожают гражданское население, не щадя ни стариков, ни женщин, ни детей. Они стирают с лица земли деревни и села и убивают их жителей. Во многих местах они собирают все население, перед тем как поголовно расстрелять его из автоматов. Идя по стопам гитлеровских фашистов, они применяют репрессии против гражданского населения всякий раз, когда освободительные войска наносят им удары.

В документе приводится множество примеров чудовищного вандализма американских интервентов в отношении мирного населения. Вот некоторые из них. Деревни Тяусон и Камле, расположенные в пяти километрах к югу от Дананга, были полностью стерты с лица земли 2 и 3 августа 1965 года. Солдаты американской морской пехоты получили приказание все сжигать, все уничтожать, всех убивать. Корреспондент агентства АП, сопровождавший морскую пехоту, рассказал следующее: «Один солдат бросил гранаты в убежище, и вскоре после этого оттуда извлекли два детских трупа». В Духоа в начале 1966 года американские парашютисты применили варварский метод «выжженной земли», чем рассказал корреспондент агентства АП следующее: «Миссия парашютистов состоит в том, чтобы задерживать всех тех, кого они могут поймать, сжигать и уничтожать все съестные припасы, все пригодное для жизни».

Американские агрессоры и их лакеи применяют не-

вообразимые бесчеловечные методы, пытая и убивая гражданских лиц и партизан, попавших к ним, отрубая руки и ноги, закапывают в землю или сжигают живьем, мучают и убивают детей на глазах у матерей, вспарывают животы, выкалывают глаза, привязывают жертву к танку и пускают его полным ходом.

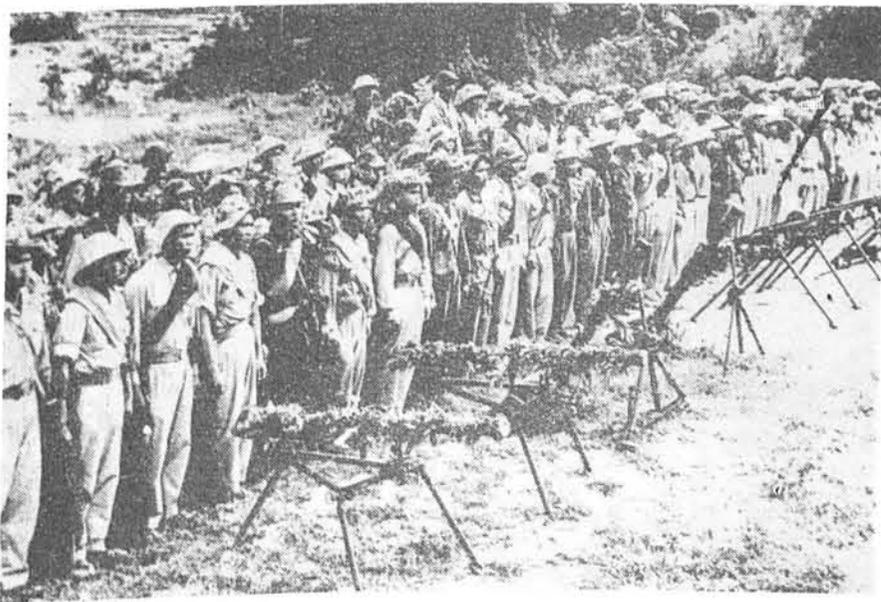
С 17 июня 1965 года применяется стратегическая авиация, размещенная на Гуаме. До 18 июня 1966 года бомбардировщики «В-52» провели более 350 операций в Южном Вьетнаме. Они применяют два вида бомб: сначала те, которые взрываются на расстоянии 4 метров от земли, а затем те, которые взрываются лишь после того, как они войдут на 5 метров в землю, чтобы уничтожить подземные убежища и убить тех, кто спасся от первой волны.

Пренебрегая моралью, совестью и международным правом, Пентагон предпринял химическую войну в Южном Вьетнаме. Открыто и в больших масштабах используются отравляющие химические вещества и боевые газы для истребления гражданского населения и для экспериментов по усовершенствованию химического оружия. В 1965 году от газов и других отравляющих веществ пострадало 46 247 человек, тысячи голов скота, 700 000 гектаров полей было отравлено.

В документе отмечается, что американская и марионеточная авиация бомбардирует школы в районах, контролируемых НФОЮВ, уничтожает здания, вызывая смерть большого числа учеников и учителей. Самой жестокой была бомбардировка начальной школы Линьфунг 8 июля 1965 года, когда были убиты 43 малолетних ученика.

За 11 лет интервенции и агрессии американские войска и марионеточная армия убили 170 тысяч человек, ранили 800 тысяч человек, бросили в тюрьмы свыше 400 000 человек, согнали в замаскированные концентрационные лагеря примерно 5 миллионов человек.

Документ, подготовленный и распространенный Национальным фронтом освобождения Южного Вьетнама,—это суровый обвинительный акт против американских агрессоров.

У баях супраць амерыканскіх агрэсараў і іх марыянтак растуць і мацнеюць узброеныя сілы Фронту нацыянальнага вызвалення Паўднёвага В'етнама. Уваходзячы ў іх склад рэгулярныя часці, тэрытарыяльныя сілы і партызанскія атрады наносяць магутныя удары па ворагу. НА ЗДЫМКУ: у Н-скай часці рэгулярнай арміі ФНВ Паўднёвага В'етнама.

ПІШУЦЬ ЗЕМЛЯКІ ○ ПІШУЦЬ ЗЕМЛЯКІ ○ ПІШУЦЬ ЗЕМЛЯКІ ○ ПІШУЦЬ ЗЕМЛЯКІ ○ ПІШУЦЬ ЗЕМЛЯКІ ○

Позвольте выразить вам благодарность за ваше любезное отношение ко мне во время моего пребывания в Минске. Советские люди очень гостеприимны и хотят только мира и дружбы с другими народами. Об этом я рассказываю американцам. Мне так понравилась поездка, что я обязана. Мне так понравилась поездка, что я обязана только собирать приехать еще раз. Готовится к поездке в СССР мой муж, а также многие наши знакомые земляки.

Большое спасибо за то, что разрешили нам посетить родные деревни. Встречи с родными были радостны и трогательны и не забудутся никогда.

Александра МИЛИНА.

США.

У нумары 19 [925] «Голасу Радзімы» я ўбачыў фатаграфіі маіх таварышаў П. Шчэрбы і К. Кутаса і прачытаў аб тым, як яны жывуць. З імі я доўгія гады быў знаёмы ў Аргенціне. Яны вярнуліся дадому і шчасліва жывуць на Радзіме. Перадайце, калі ласка, ім маё гарачае прывітанне.

Як далёка знаходжуся я ад цябе, мая дарагая Беларусь. Сюды не далятаюць з Бацькаўшчыны ні птушка, ні вецер. Толькі «Голас Радзімы» дайшоў да мяне, і сэрца ўстрапянулася. Зноў, ужо ў каторы раз, я задаў сабе пытанне: «Чаму я тут, у Аргенціне!»

Паўжыцця пражыў за мяжой, але не прывык. Усё мне тут чужое і сам чужы. За акіяна мяне з сям'ёй занесла горкая доля. Сышоўшы на бераг, мы горкімі слязьмі палілі новую зямлю. Маленькія дзеці, як маладыя саджанцы, прыжыліся, палюкі білі гэту краіну, а я ніяк не магу адарваць сваё сэрца ад цябе, Беларусь.

Мая родная вёска Вялікая Кракотка далёка ад

Мінска, ля заходняй граніцы. Там жыве старэйшая сястра. Як бы мне хацелася пабыць у яе. Няма чалавеку шчасця без Радзімы.

Аргенціна.

Вот мы и дома. Доехали без особых приключений, если не считать того, что девочки всю дорогу плакали и хотели обратно в лагерь. При прощании даже Павел заплакал и потом сказал мне: «Я не помню, когда я в последний раз ревела». Я очень довольна, что моим ребятам понравилось в лагере. Странно, глядя на их слезы, я радовалась. Парадокс? Но это так. Значит, всё было хорошо. Ира Румбина плакала больше всех, а ведь она была таким трудным ребенком. У меня есть еще месяц отпуска, и мы всей семьей собираемся ехать отдыхать в Румынию. Только Веру мою это не радует: она хочет в лагерь.

Сирька РААТИКАЙНЕН.

Финляндия.

От своего имени и от имени жены я хочу поблагодарить вас за книги, которые вы нам прислали. Читая их, мы как бы побывали на Родине, вместе с вами пережили тяжелые годы фашистской оккупации.

Хотя мы уже давно живем вдали от родной земли, мы не забыли ее, а во время войны, участвуя в Сопротивлении, боролись и за освобождение своей Родины.

В Сопротивлении была вся наша семья: я, жена, наш сын и его жена-француженка. Я и сын имеем правительственные награды. У меня — военный крест, у него — медаль.

Ф. РЖЕЧИЦКИЙ.

Франция.

На хвалях
радыёстанцы
«Беларусь»

2x2...

* Не раз я цешыўся дзіцячай гульнію. Перад маім акном імчацца шасці-сямігадовыя хлопчыкі на палачках, размахваюць дубчыкамі, як шаблямі,—уяўляюць сябе коннікамі. Дзеці як дзеці.

Нядаўна я даведаўся, што сям-там за мяжою падобнай гульні забяўляюцца дарослыя дзядзькі, нават разбітыя паралічам і рэўматызмам старцы. Яны ўяўляюць сябе не коннікамі, а кіраўнікамі неіснуючага ўраду, палкоўнікамі і генераламі неіснуючай арміі.

На добры лад такіх старцаў варта было забраць у вар'яцкі дом, а ім даюць магчымаць брахаць па радыё, выдаваць газеткі. І самае смешнае і пацешнае гэта тое, што за такую дураслівасць ім плоцяць грошы, падбуртваюць на яшчэ большае вар'яцтва. Згубіўшы канчаткова пачуццё гумару, былыя прыслужнікі гітлераўнаў дайшлі да таго, што называюць сябе сынамі беларускага народа. І лічаць, што заслужылі гэта права якраз тым, што ў часы фашыскай акупацыі памагалі расстрэльваць і вешаць беларусаў, гнаць іх у лагеры смерці і ў няволю.

Гэтыя носьбіты гітлераўскай ідэалогіі іншы раз даходзяць да нахабства, да панібратства, праўляючы нейкі ўяўны клопат пра лёс савецкай літаратуры, называюць ледзь не калегамі вядомых беларускіх паэтаў і пісьменнікаў і гэтым хочучь прыдаць сабе вагу перад гаспадарамі, якія не скупяцца на аб'едкі са свайго стала. Але ж гэтыя камедычныя сцэнікі яны разыгрываюць не толькі перад сваімі багатымі гаспадарамі і не толькі для іх. Яны прагнуць атуманіць і ашукаць тысячы сумленных суайчыннікаў, якім выпаў лёс жыць за мяжою і быць далёка ад свайго Айчыны. Паказаш у крывым люстры жыццё ў Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспубліцы—вось іх прагнае мэта.

Сярод эпігонаў гнілой буржуазнай ідэалогіі ва ўсе бакі выгінаецца графаман Рыгор Казак, якога калісьці я ведаў асабіста. У свой час ён не ўмеў адрозніць і ў цвярозым стане ямба ад харэя, прабаваў пісаць вершаваныя бразготкі. І тое, што ўдалося яму надрукаваць у савецкім друку, было ні больш ні менш, як бяздарным перайманнем.

А вось Юрка Віцьбіч. Гэты ягамосць крыху іншага складу. Ён меў лепшую літаратурную падрыхтоўку і адукацыю, адрозніваўся ад свайго бяздарнага калегі. Іншы раз удавалася яму неблагія нарысы і апавесці. Праўда, шмат было ў іх схематызму, часамі і фармальнасных трукцаў. Праз меру ён кляўся ў любові да Савецкай улады, праз меру ганьбіў мінулае, нават тое прагрэсіўнае, што можна было ўзяць у спадчыну. Ён узяў такі эпіграф да аднаго свайго твору:

«2×2=няма шляхоў да мінулага»

Але Юрка Віцьбіч быў вядомы ў нас больш, як беспрасветны п'янчук. Не раз яго прыводзілі, а часамі прыносілі суседзі дадому і ўздыхалі: «Каб не гарэлка, дык можа б з чалавека і быў бы які-небудзь толк...»

А калі ўварваліся акупанты на зямлю нашай Радзімы, дык і Рыгор Казак і Юрка Віцьбіч пачалі пляскаць у далоні захопнікам, пачалі працаваць на іх, не, нават не за сярэбранікі, а за алюмініевыя пфенігі. Тое, што яны калісьці хвалілі, пачалі ганіць і ахайваць, адракацца ад самага свайго і дарагога, і наадварот, тое, што выкрывалі, хваліць. Аднаго з бандытаў-крымінальнікаў, які ў часы грамадзянскай вайны займаўся рабункам, Юрка Віцьбіч у сваіх творах выдаў за народнага правадыра і пабег пакланіцца яго магіле. Якое ж гэта было прытворства! Як жа гэта было нікчэмна!

І вось такія хамелеоны называюць сябе сынамі беларускага народа, прыхарошваюць сваё мінулае і старэчымі галасамі, нібы ахрыплымі пеўні, цешаць сябе і сваіх хлебадаўцаў, спадзяюцца на іх шчодрасць...

Але, як два памножыць на два, ясна: такія людзі выклікаюць пачуццё агіды.

Станіслаў ШУШКЕВІЧ.

ПІШУЦЬ ЗЕМЛЯКІ ○ ПІШУЦЬ ЗЕМЛЯКІ ○ ПІШУЦЬ ЗЕМЛЯКІ ○ ПІШУЦЬ ЗЕМЛЯКІ ○ ПІШУЦЬ ЗЕМЛЯКІ ○

